hrdla (screening).

A tak jediným problémem této účinné preventivní vakcíny je její stávající cena: v současnosti stojí jedna dávka (tj. jedna injekce) cca 3200.- Kč, takže celé očkování třemi dávkami stojí necelých 10.000.- Kč. Je to ale cena, která

může mladé ženě zachránit život.

Podrobnější informace případným zájemcům (očkovat lze i muže, protože i jejich nákaza je možná) poskytne ošetřující praktický lékař nebo gynekolog.

Karel Blažek
mudr.blazek@tiscali.cz

KOREFERÁT K ČLÁNKU KARLA BLAŽKA „NOVÁ MOŽNOST PREVENCE KARCINOMU DĚLOŽNÍHO HRDLA“

Jaroslav Horáček

IX: 1 - 211, 2007
ISSN 1212-4117

Ostravská univerzita v Ostravě, Zdravotně sociální fakulta, Ústav patologické anatomie

Autor uvádí informaci o očkovací látce s obchodním názvem SILGARD určené pro prevenci dysplastických a neoplastických lézí na děložním čípku. Jde o zdařilou potěšující zprávu, která jistě přispěje k optimismu v rámci snahy eliminovat kancerogenní riziko virového původu. Je však třeba připomenout, že v oblasti kůže a sliznic působí do dnešní doby až 150 typů HPV virů. Rozsah jejich působnosti je jistě vázán i na stav imunity od kojeneckého věku až po dospělost. Tyto virové léze provázejí zpravidla imunologický deficit na podkladě dědičnosti či ztrátu imunity získané. Jedná se převážně o buněčnou složku imunitní reakce vázanou na T-lymfocyty.

Existují však další faktory zvyšující riziko neoplastické transformace, jako je počet sexuálních partnerů, etnická daná genetická predispozice s rozdíly haplotypu leukocytárního antigenu HLA, trauma cervixu, některé genotypy chlamydií, tabakismus, poruchy výživy s nízkou hladinou ALFA-tokoferolů a vitamínu C, antioxidantů a neúčast na screeningu.

Řada atypických proliferací dlaždicobuněčného epitelu spontánně regreduje a jen 0,15 % progreduje v invazivní karcinom, a to po více než 10 letech od primární infekce. Nejzávažnější je perzistence viru HPV 16, který imunitnímu dozoru uniká.

Jedna z prvních studií z roku 2004 autorského kolektivu vedeného D. M. Harper (Efficacy of a bivalent L1 virus-like particle

vaccine in prevention of infection with human papillomavirus types 16 and 18 in young women: a randomised controlled trial. Lancet 2004; 364; 1757-65) vychází ze souboru 1 113 žen ve věkové kategorii 15-25 let a ukazuje efekt bivalentní vakcíny (HPV 16 a HPV 18) za období 27 měsíců. Vakcína se jeví jako bezpečná, bez vážnějších vedlejších příznaků. Kontraindikací je pouze gravidita. Úkolem do budoucna se stává zhodnocení účinnosti vakcíny vzhledem k dlouhodobému časovému intervalu, po který by měla působit.

Je však třeba upozornit na karcinomy děložního čípku, které nesouvisí s HPV virovou infekcí, a dále nepostižitelnost viru HPV 30. Otázkou zůstává v rámci HPV infekce i působení jinými HPV viry. Očekává se zavedení vakcíny multivalentní a vakcíny terapeutické, dále očkování obou partnerů, je třeba zvážit očkování i žen nad 26 let, provádět před vakcinací HPV typizaci atd. Efekt současné vakcíny SILGARD-CERVARIX vykazuje podle průzkumu efektivní úspěšnost až v 80 %.

Dále je třeba připomenout, že dysplastické procesy a kondylomatózní léze ústí v karcinomy jsou u mladých žen vázány na pozitivitu HPV, u starších žen jsou karcinomy s HPV negativitou.

V současné době probíhají další studie na velkých souborech žen o počtu až 33 000, které budou jistě přinášet další podnětné informace pro prevenci HPV virových infekcí.

Jaroslav Horáček
jaroslav.horacek@osu.cz